

Tekstivastine TyhyTeko-podcast

Vastuullisuutta ja Tyhytekoja- Tekoäly ja teknologia matkailuyrittäjän työhyvinvointia tukemassa

Puhujat:

Mirva Juntti 4

Suvi Männikkö 5

Susanna Ollila 6

Tekstivastine:

Tyhyteko-podcast alkuintro: Kuuntelet Tyhyteko-podcastia

Pohjoisen tekijät (Lapin AMK) alkuintro Lapin ammattikorkeakoulun podcast.

00:00:30 Puhuja 4

Tervetuloa Lapin ammattikorkeakoulun ensimmäiseen vastuullisuuspodcastiin.

00:00:35 Puhuja 4

Tänään me puhumme siitä, miten tekoäly ja muu teknologia edistää matkailuyritysten kestävyyttä ja tuottavuutta ilman että inhimillinen kohtaaminen katoaa.

00:00:45 Puhuja 4

Minä olen Mirva Juntti ja toimin Lapin ammattikorkeakoulun vastuullisuuden kehittämispäällikkönä. Studiovieraana meillä on tänään Laenlammen tilan yrittäjä Suvi Männikkö ja matkailun asiantuntija Susanna Ollila Lapin ammattikorkeakoulusta. Tervetuloa.

00:01:03 Puhujat 4,5,6

Suvi: Kiitos Susanna: kiitos. Mirva Juntti: Kerrotteko ensin muutamalla sanalla ihan itsestänne?

00:01:11 Puhuja 5

No minä on Suvi, kaksikymmentäneljä vuotias matkailualan yrittäjä tuolta Rovaniemen Sodankylän rajalta maaseudulta. Meillä on hevosmatkailutila ja tällä hetkellä on kovaa kasvua tässä tehty. Kasvetaan oikeastaan kovaa kyytiä koko aika.

00:01:27 Puhuja 6

Minä olen Ollilan Susanna Lapin ammattikorkeakoulusta ja toimin tosiaan matkailun puolella asiantuntijana. Olen työskennellyt Lapissa matkailun parissa ravintola- ja ohjelmapalvelutehtävissä noin kymmenisen vuotta ja tässä podcastissa esiinnyn Tyhyteko-hankkeen näkökulmasta. Tyhyteko- hankehan tuottaa työhyvinvointia tuottavuutta matkailu-, ravintola- ja puhtaanapidon yrityksissä. Mukava olla täällä.

00:02:01 Puhuja 4

No mukava, kun olette täällä ja tuo Tyhyteko-hankkeen sisältökuvaus tuntuu sopivan oikein hyvin meidän tämänpäiväiseen aiheeseen. Mennäänpä siis asiaan. Teknologiaa kehitetään tällä hetkellä todella vauhdilla ja tietenkin varmasti useampi kuulijakin miettii, että millaisen tulevaisuuden me haluamme sen avulla luoda.

00:02:22 Puhuja 4

Tekoäly itsessään ottaa aivan valtavia kehitysharppauksia joka päivä ja ainakin itse koen, että se on tullut etenevässä määrin osaksi jokaisen meidän arkea. Puhutaanpa tästä hetkinen alkuun. Aloitetaan vaikka tämmöisellä ihan peruskysymyksellä Suvi sinulle, että miten digitaalinen kehitys ja teknologia näkyy teidän arjessa?

00:02:48 Puhuja 5

Olen pienyrittäjä, eli meillä on aika vähän henkilöresursseja käytettävissä. Teen tosi paljon sosiaalisen median lähtökohdista meidän yrityksemme markkinointiin. Olen yrittänyt optimoida vähäisillä rahallisilla resursseilla ja vähäisillä henkilötöyresursseilla mahdollisimman paljon, että itselle hyvinvointi lisääntyisi ja en olisi ihan koko aika töissä. Sosiaalinen media ja tekoäly tukee tosi hyvin yksi markkinointia ja sisällöntuotantoa. Tekoäly on minulla vähän sellainen oma assari siinä sivussa. Se on koko ajan avustamassa erilaisissa tehtävissä sisällöntuotannossa ja ideoimassa sparraamassa uusia uusia juttuja. Meillä on tietysti digitaaliset varausjärjestelmät käytössä, online-varauskalenterit. Tällä hetkellä meillä on uusi investointihanke Ranch Kuulas meneillään.

00:03:50 Puhuja 5

Ranch Kuulas tulee olemaan täysin ulkopuolella kunnallistekniikasta. Sinne tulee sähköntuotanto omavaraisesti ja erilaisia teknologisia ratkaisuja. Esimerkiksi hevosen lannassa tuotetaan lämpöä. Ja sitten meillä on tämmöinen erillinen hanke menossa, jossa kehitetään matkailueläinten hyvinvointia seuranta- ja analytiikkajärjestelmillä, jotka olisivat tekoäly ja robotiikkapohjaisia. Itse ajattelen, että uusi teknologia ei korvaa ihmistä, vaan tukee kestävää matkailua ja eläinten matkailueläinten hyvinvointia.

00:04:44 Puhuja 4

Kuulostaa tosi kiinnostavalta. Tuossahan oli paljon jo sellaisia poimintoja mitä en tiennyt olevankaan. Susanna, sinä toimit matkailualalla useassa hankkeessa ja nyt tässä nimenomaisessa Tyhyteko-hankkeessa. Mitä uusia avauksia uusi teknologia esimerkiksi tekoäly ja robotiikka voivat tuoda laajemminkin koko matkailualalle?

00:05:09 Puhuja 6

Suvi toi hyvin esimerkkejä esille edellisessä puheenvuorossaan. Tekoäly ja robotiikka ovat nimenomaan mahdollisuuksia matkailuyrittäjälle viedä omaa toimintaa ja sitä omaa hyvinvointia eteenpäin. Pystytään automatisoimaan pakollisia, mutta aikaa vieviä asioita ja sitten se aika mitä se tekoäly ja vaikka robotiikkakin auttaa matkailuyrittäjän hektisessä arjessa, niin sille ajalle sitten keksitään muuta hyvää käyttöä. Se sitten viedään sinne asiakaskohtaamisiin ja työntekijöiden kanssa tekemiseen. Käytetään teknologian avulla vapautettu aika uudella hyvällä.

00:06:04 Puhuja 4

Ikään kuin resurssiviisaasti. Tuossa alkuperäisessä kysymyksessä olikin ikään kuin sisällä tuo ajatus. Lähdin itse miettimään tätä valmistellessani sitä, että onko se aina niin, että teknologia

aina vie meitä eteenpäin? Vai tuleeeko siellä sitten vastaan jotakin inhimillisyyden rajoitteita? Suvi kysyisinkin sinulta että, että voiko tämä teknologia viedä meitä kauemmas inhimillisyydestä tai kohtaamisista vai onko asian laita, kuten Susanna kertoi, että viisaasti käytettynä se vapautunut aika sitten voidaan investoida kohtaamisiin?

00:06:41 Puhuja 5

Ajattelen, että tasapaino on kaikessa tosi tärkeää. Teknologia tukee palveluita ja rutiineja ja taustatyötä. Matkailuelämykset perustuvat inhimilliseen vuorovaikutukseen, kohtaamiseen ja elämyksiin. Elämyksissä pitää olla se ihmisten vuorovaikutus. Riski on olemassa, jos teknologia korvaa ihmiskontaktit eikä tue sitä asiakaskokemusta. Me emme halua teknologialla ja robotiikalla korvata kaikkia elementtejä. Esimerkiksi hevosten harjaaminen asiakkaalle on osa sitä itse aktiviteettia. Mahdollisuus saada kontakti siihen hevoseen. Voisin automatisoida sen ja tehdä sen robotiikalla, mutta en halua tehdä sitä, jotta se palvelun kokija pystyy kokemaan sen hetken sen hevosen kanssa.

00:07:35 Puhuja 4

Aika kauniisti sanottu. Tuossa tullaankin jo lähelle meidän seuraavaa teemaa, sillä ajatukseni on, että puhutaan seuraavaksi vähän vastuullisuudesta. Suvi tiedän, että et yrittäjänä pidä sanasta vastuullisuus, vaikka sinun yrityksesi toiminta on hyvinkin sen mukaista. Nyt onkin aika määritellä sinun sanoin sitä, että mitä vastuullisuus on sinun liiketoiminnassasi.

00:08:06 Puhuja 5

Ajattelen, että vastuullisuus on matka, jota kohti kuljetaan. Ja me varmasti Suomessa tehdään vastuullisia asioita tietämättämme paljonkin ja ekologisia asioita. Meidän yrityksessämme käytetään tosi paljon kestävästi rakennusmateriaaleja. Meille on esimerkiksi tällä hetkellä siirretty 110-vuotias hirsitalo, josta lähdettiin rakentamaan meidän Ranchille ravintolatiloja. On kalliimpaa toimia näin kuin tehdä uusista ja suorasta materiaalista, mutta sillä talolla on tarina. Meillä käytetään uusiutuvaa energiaa, huomioidaan jätteiden minimointi ja rakennusmateriaaleiden hyödyntäminen. Sosiaalisen vastuun kannalta minulle on itsestään selvää, että käytän paikallista työvoimaa, kuten paikallisten tuottajien heinää ja suomalaisia rehuja meidän hevosilla.

00:09:12 Puhuja 5

Olen suorittanut tätä STF-sertifikaattia nyt viimeisen vuoden aikana. Vastuullisuusasiat mitä näihin sertifikaatteihin pitää suorittaa on samat täällä ja vaikka Namibiassa. On paljon asioita, joita me tehdään jo aika hyvin.

00:09:38 Puhuja 5

Taloudellinen vastuu on sitä, että meillä kaikki työntekijät on ympärivuotisella työ sopimuksella. Minulla ei ole kausityöntekijöitä. Meidän matkailubisneksemme on sellaista, että meillä on myös kesä tosi kiireinen, eli pystyn pitämään työntekijät taloudellisesti turvattuna, koska he ovat ympäri vuoden meillä töissä. Me asumme maaseudulla, joka on ehkä vähän kutistumaan päin ollut kylä. On pystytty tuomaan siihen ympäristöön paikallisille asukkaille uskoa tulevaisuuteen ja siihen, että asiat kehittyvät ja viedään eteenpäin myös peräkyllä.

00:10:23 Puhuja 4

Hienosti sanottu. Eli kun kuuntelen sinua, niin tulen tulkintaan, että kyse on enemmänkin siitä, että miten asiat tehdään ja eletään todeksi käytännössä. Susanna, sinä olet perehtynyt

matkailualaan laajemminkin, niin miten sinä näet, että vastuullisuus näkyy lappilaisten matkailuyrittäjien päivittäisessä toiminnassa?

00:10:47 Puhuja 1

Haluaisin nähdä sen niin, että ei ole enää periaatteessa vastuutonta tapaa tehdä, vaan on erilaisia vastuullisia tapoja tehdä. Matkailuyrittäjät kyllä parhaansa mukaan ottavat tästä aiheesta koko ajan kiinni. Kehityssuunnasta on selvä, koska vastuullisuus on tulevaisuuden asia. Se menee siihen kokonaisvaltaisuutta kohti. Yrittäjät tiedostavat sen ja meidän asiakkaamme ovat etenevissä määrin koko ajan tietoisempia näistä asioista. Esimerkiksi tuotteen koko elinkaari kiinnostaa: mistä tämä on tullut ja miten, tätä kauanko tätä käytetään ja mihin tämä on menossa. Tällöinen ajatusmaailma on koko ajan läsnä meidän arjessamme. Se on sellaista kokonaisvaltaista ajattelua ja tekemistä mitä kohti mennään koko ajan etenevässä määrin.

00:11:47 Puhuja 4

Eli kun kuuntelen Susanna sinua, niin vastuullisuus on myös hyvinvointia ja itsestään huolehtimista ja kaikenlaisia sellaisia pieniä ja isoja asioita, jotka liittyy muuhunkin kuin pelkästään vaikka ympäristön tai asiakkaiden kunnioittamiseen.

00:12:10 Puhuja 4

Puhutaan seuraavaksi vähän vastuullisuudesta lisää. Minä haluaisin kuulla teiltä vielä ajatuksia ja näkemyksiä tulevaisuudesta. Susanna, toimit tämän Tyhyteko-hankkeen edustajana tässä studiossa. Millaista teknologista tulevaisuutta piiryy sinun silmiisi matkailualalle?

00:12:31 Puhuja 6

Toivoisin automatisointia ja tekoälyä tälle meidän matkailualallemme, mutta vastuullisesti ja ihmiset. Eli ihmiset ja kohtaamiset edellä ja tietysti luontoarvot edellä ja sitten teknologia ja automatisointi tekoäly tukemaan tätä kokonaisuutta.

00:12:52 Puhuja 4

No tuo kuulostaa kyllä aika positiiviselta. No Suvi tiedän, että olet hyvin aktiivinen itse somessa ja jaat paljon arjestaasi asioita. Millaisia teknologisia innovaatioita tai ratkaisuja sinä odotat tulevaisuuden työelämältäsi? Olethan vasta todella nuori yrittäjä.

00:13:10 Puhuja 5

En oikeastaan osaa sanoa, että mitä odotan, koska kukaan ei varmaan voi tietää missä tekoäly on edes viiden vuoden päässä menossa. Toivon oman elämän ja meidän yrityksemme kannalta, että tekoäly pystyisi helpottamaan meidän yrittäjien pienyrittäjien työkuormaa niin, että pystyisi tekemään paremmin erilaisia varaus- ja resurssinhallintajuttuja. Toivoisin että se tulisi robotiikka ja tekoäly pystyisi seuraamaan ja tuottamaan minulle paremmin dataa minun matkailuelänteni hyvinvoinnista ja minun asiakkaitteni viihtyvyydestä meidän tiloissamme. Toivon, että tänne se toisi tänne (Lappiin) omavaraisia ja energiatehokkaita matkailukohteita itse tuotetulla sähköllä, älykästä resurssienhallintaa. Tekoäly pystyisi tukemaan työntekijöitä hyvinvoinnissa ja koulutuksessa perehdytyksessä. Tällöisiä ajatuksia. Mutta nämä on varmaan kaikki sellaisia, pystyy nyt jo toteuttamaan. En tiedä, että mitä se voisi olla sitten 10 vuoden päästä, koska meistä ei varmaan kukaan tiedä.

00:14:29 Puhuja 4

Siinäpä riittääkin kyllä ajattelemista.

00:14:38 Puhuja 4

Minusta tuntuu, että meillä alkaa olla aika siirtyä loppusanojen pariin. Jos kuulijamme muistaisivat yksi asian tästä keskustelusta täällä studiossa, niin Susanna, mikä se sinun mielestäsi olisi?

00:14:52 Puhuja 6

Mitä haluaisin sanoa matkailualan toimijoille ja tästä keskustelusta Yhdessä tekemällä ja oppimallahan me rakennamme tätä innovatiivista tulevaisuutta. Missä nämä tekoälyratkaisut, robotiikka, automatisointi ovat koko ajan enemmän ja enemmän läsnä tässä meidän arjessamme. Haluaisin kannustaa, että ei tehdä yksin, vaan kartoitetaan mahdollisuuksia ja ihmisiä mitä meidän ympärillä on. Esimerkiksi Lapin ammattikorkeakoulussa on valtava nippu ihmisiä, jotka tekevät esimerkiksi hankkeita työkseen ja muuta työtä, jolla voidaan tukea matkailuyrittäjien ja muiden elinkeinojen tekemistä ja kehitystä. Ei tarvitse jäädä yksin pähkäilemään kotiin, vaan toivon että tehdään näitä asioita yhdessä ja kehitetään tätä uutta jännittävää tulevaisuutta yhdessä.

00:15:49 Puhuja 4

Eli jos kiteytän niin Susanna toivoo rohkeutta kokeilla ja yhdessä ihmettelemistä. No, entäs Suvi, tässä on nyt 1000 taalan paikka lähettää viestiä muille matkailualan toimijoille siitä tiestä, jota sinä olet jo varsin pitkälle kulkenut. Minkälaisia oivalluksia, tai vinkkejä sinä haluaisit jättää tästä keskustelusta jälkeensä.

00:16:12 Puhuja 5

No ainakin haluan sanoa kaikille, että ehdottomasti tarttukaa teknologiamahdollisuuksiin. Kokeilkaa rohkeasti. Teknologia, tekoäly ja vastuullisuus voivat kulkea käsi kädessä. Se tasapaino on tärkeintä löytää. Meidän pitää muistaa inhimilliset kohtaamiset ja elämykset. Ne ovat matkailun ydintä ja teknologia tukee niitä, mutta se ei korvaa täysin ihmisen työpanosta. Uskalla kokeilla uutta, mutta muista yrityksen arvot ja asiakaskokemus ja sitä kautta lähdén miettimään, että mitä voit kehittää.

00:16:49 Puhuja 4

No sepä oli kyllä oivasti kiteytetty. Tuohon on helppo samaistua. Hei iso kiitos Susanna ja Suvi tästä vierailustanne Lapin ammattikorkeakoulun vastuullisuuspodcastissa ja iso kiitos kaikille kuulijoille, jotka olitte seuramme tänään.

00:17:23 Puhuja 3

Tämä jakso on osa Tyhyteko-podcastia ja se toteutetaan Tyhyteko- työhyvinvointia ja tuottavuutta marata-alan ammattilaisille tekoälyn ja robotiikan avulla hankkeessa.

Tyhyteko- hanke on valtakunnallinen Euroopan unionin osarahoittama hanke, jota toteuttamassa ovat Jyväskylän, Kaakkois-suomen, Lapin, Savonian, Seinäjoen ja Tampereen ammattikorkeakoulut. Tyhyteko-hankkeen tarkoituksena on marata-alan ammattilaisten työhyvinvoinnin ja tuottavuuden parantaminen sekä työn tehostaminen tekoälyn ja robotiikan käyttöönoton avulla. Voit lukea lisää hankkeesta osoitteessa jamk.fi/tyhyteko.

